Lauku Ceļotājs

www.celotajs.lv

Vienoti noteikumi (Code of Conduct) atpūtai dabā visās piekrastes teritorijās Latvijā 1.10.2022 – 30.11.2023

european greenbelt

BESTbelt

With financial support of the European Union

Jūrtakas izstrādes pieredze

- 11 pašvaldību teritorijas – atšķirīgi noteikumi atpūtai dabā, aktīvajam tūrismam, dabas tūrismam
- >30 īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (NATURA 2000)
- Apmeklētāji nesapratnē – vai drīkst novietot auto, celt teltis, kurt ugunskurus, ņemt līdzi mājdzīvniekus?
- Atsauksmes no Jūrtakas – konflikti starp atpūtniekiem un teritoriju atbildīgajām personām, inspektoriem.

NODERĪGI PADOMI

NAUDA UN DOKUMENTI

- Ceļojumā līdzi ieteicams ņemt skaidru naudu (EUR), jo ne katrā vietā var norēķināties ar karti, kā arī ne visur ir pieejami bankomāti.
- Šķērsojot valstu robežu un tās tuvumā ir jābūt līdzi personu apliecinošiem un ceļošanai derīgiem dokumentiem.

INVENTĀRS

- Akmeņainos un klinšainos posmos noderēs slēgta tipa apavi, bet vietās, kur krasts ir aizaudzis, – ūdensizturīgi apavi. Noderēs arī mitruma un vējizturīgs apģērbs.
- Vēlama aptieciņa.
- Noderēs tālruņa ārējais akumulators, jo ir vairāki garāki posmi, kuros elektroierīču uzlāde nav iespējama.

TELTIS UN UGUNSKURI

- Celt teltis un kurināt ugunskurus drīkst:
  Latvijā:
  – īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT) – nacionālajos parkos, dabas parkos un dabas liegumos tikai šim nolūkam paredzētās publiskās atpūtas vietās;
  – ārpus ĪADT – pludmalē (teritorijā no jūras malas līdz pirmajām kāpām – vietai, kur sākas sauszemes veģetācija), ja vietējās pašvaldības noteikumi to neaizliedz. Šos noteikumus var uzzināt tuvējā
  Igaunijā: tikai šim nolūkam paredzētās vietās. Pludmalē to darīt ir aizliegts.
- Ja ugunskura [illegible] nav malkas, tad ugunskuram jālasa sausie un [illegible] koku zari. Ugunskuru nedrīkst atstāt bez uzraudzības. Pēc kurināšanas jāpārliecinās, ka ugunskurs ir nodzēsts.
- Pārnēsājamo grilu izmanto labiekārtotajās ugunskura vietās.
- Latvijā un Igaunijā ugunskurus kurināt aizliegts kāpu joslā un paaugstinātas ugunsbīstamības periodā. Informācija par ugunsbīstamību Latvijā ir atrodama: www.lvgmc.lv, Igaunijā – www.emhi.ee. Pārliecinies, vai ugunsbīstamības dēļ (Latvijā – www.vmd.gov.lv) nav aizliegts doties mežā.
- Ugunsgrēka gadījumā Latvijā ir jāzvana pa tālruni 112 vai uz attiecīgo virsmežniecību (meklēt www.vmd.gov.lv), Igaunijā – 1524, vai tuvākajam Valsts meža apsaimniekošanas centram (RMK) informācijas punktā Igaunijā www.rmk.ee.

DROŠĪBA UN SAKARI

- Ja ir kādi neskaidri jautājumi par Jūrtaku, jāsazinās ar vietējo
- Dažās vietās var nebūt mobilā telefona zonas pārklājuma.
- Lielākajā daļā naktsmītņu un ēdināšanas uzņēmumu ir pieejams Wi – Fi.
- Klintis un stāvkrasti sastāv no nenoturīgiem nogulumiežiem – to tuvumā var veidoties nobrukumi un noslīdeņi.
- Stipra vēja laikā nav droši tuvoties vietām, kur stāvkrastus apskalo viļņi; tiem jāiet apkārt.
- Siltajā laikā nepieciešams pretodu līdzeklis.
- Baltijas jūras ūdeņos nav sastopamas cilvēkiem indīgas un bīstamas augu un dzīvnieku (t.sk. – medūzu) sugas. Odze ir vienīgā Baltijas valstīs dzīvojošā indīgo čūsku suga, kas parasti pati neuzbrūk. Tās apdzīvo ar zāli un krūmiem aizaugušus izcirtumus un mežmalas, purvus, skrajus priežu mežus, kur aug virši un meža ogulāji. Odzes var saulē sildīties uz takām.
- Ārpus pludmales var būt ērces.
- Jūras krastā var būt izskalots t.s. „fosfors" – padomju ķīmisko ieroču atliekas, kas izskatās pēc dzintara un ir ļoti bīstamas. Par tiem ir jāziņo policijai: ☎ 110 vai 112.
- Bijušie militārie objekti, kas nav atvērti apmeklētājiem, var būt nedroši.

VIDEI DRAUDZĪGA CEĻOŠANA

- Latvijā un Igaunijā var droši dzert ūdeni no krāna. Izmanto daudzkārt lietojamo pudeli.
- Centies iegādāties preces ar mazāku iepakojumu un savus atkritumus nes līdzi līdz tuvākajai atkritumu tvertnei.
- Ja līdzi ir suns, pieskati, lai tas netraucē ligzdojošos putnus un putnus atpūtā, savvaļas dzīvniekus, un pavasarī nenodara kaitējumu roņu mazuļiem. Pilsētu pludmalēs suņa atrašanās var būt aizliegta. ĪADT suns ir jāved pavadā.
- ĪADT ievēro iekšējās kārtības noteikumus, bet Igaunijā – arī brīvās pārvietošanās principus www.loodusegakoos.ee/rules-of-conduct/freedom-to-roam

Ceļvedī apkopotā informācija un GPX failu saturs atbilst situācijai 2017. – 2018. gadā. Izmantojot GPX failus, jārēķinās, ka mežos, pilsētās un apdzīvotās vietās, pie stāvkrastiem u.c. ir/var būt nobīde (kļūda) no Jūrtakas maršruta.

Bioloģiskā daudzveidība un riski

•Intensīva apmeklētāju plūsma jutīgās piekrastes teritorijās, t.sk., baltajās un pelēkajās kāpās.

•Tiek traucēti ligzdojošie putni.

Atkritumi

•Trūkst tualešu

•Auto, motocikli, kvadricikli pludmalē

•Suņi bez pavadas

•Nelegāla būvniecība piekrastē

KĀ ORGANIZĒT APMEKLĒTĀJU PLŪSMU ILGTSPĒJĪGĀ VEIDĀ (ne tikai infrastruktūra, bet arī komunikācija un noteikumu uzlabošana)

european greenbelt

BESTbelt

With financial support of the European Union

BestBelt Projekta mērķis un rezultāti

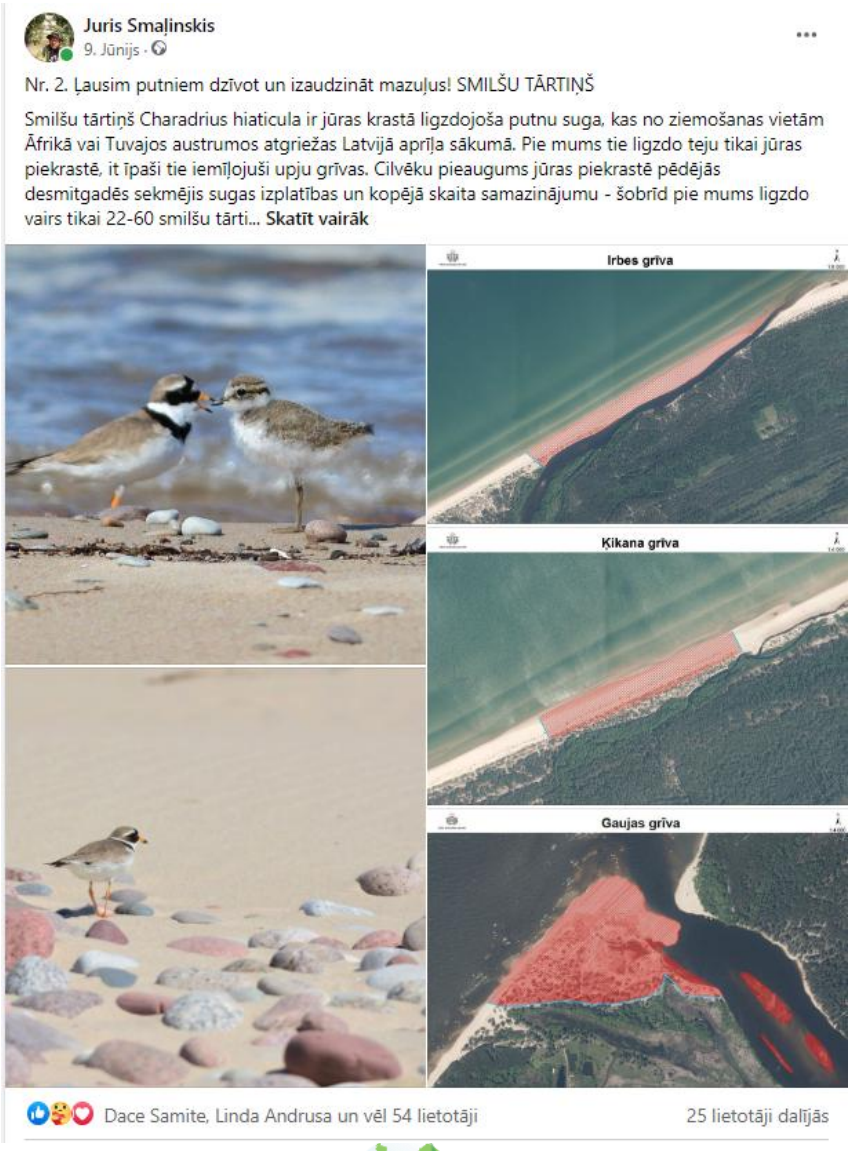
Izveidot pamatu vienotai pieejai noteikumiem par atpūtu piekrastes dabas teritorijās un šo noteikumu komunicēšanai valsts mērogā - publiskajā un privātajā sektorā. Vienotā pieeja balstāma sabiedrības izpratnē, atbildības sajūtā un līdzdalībā

1. **Code of Conduct** – Ilgtspējīgas un atbildīgas uzvedības noteikumi/kodekss atpūtai dabā piekrastes teritorijās. Noteikumi tiks pasniegti saistošā digitālā formātā un izplatīti visām iesaistītajām pusēm tālākai izmantošanai. Noteikumu formulējums un vizuālais formāts apelēs pie sabiedrības atbildības sajūtas un cieņas pret dabas vērtībām. Mērķauditorija – tūristi un vietējie atpūtnieki piekrastē.

2. **Komunikācijas stratēģija**. Tās mērķis ir veicināt sabiedrības izpratni par noteikumiem, to pieņemšanu un attiecīgu rīcību. Komunikācija tiks saistīta ar norisēm dabā dažādos gadalaikos, piemēram, putnu ligzdošanu, veģetācijas cikliem, utt.

3. **Politikas priekšlikumi par vienotu noteikumu ieviešanu** - uzrunājot vietējās, novadu pašvaldības un lēmumu pieņēmējus valsts līmenī. Mērķis ir sniegt nacionāla līmeņa atbalstu vietējām pašvaldībām un vietējai sabiedrībai noteikumu ieviešanā un īstenošanā.

Komunikācija par dabu piekrastē

european greenbelt

BESTbelt

With financial support of the European Union

Iesaistāmie sadarbības partneri

(Paredzētas 4 sadarbības partneru tikšanās)

•Piekrastes pašvaldības

•Vietējā sabiedrība piekrastes teritorijās – tūrisma un citi uzņēmēji, zemes īpašnieki, vietējās NVO un citas organizācijas, teritorijas attīstītāji, vietējie aktīvisti.

•Plānošanas reģioni (Kurzeme, Vidzeme, Rīga)

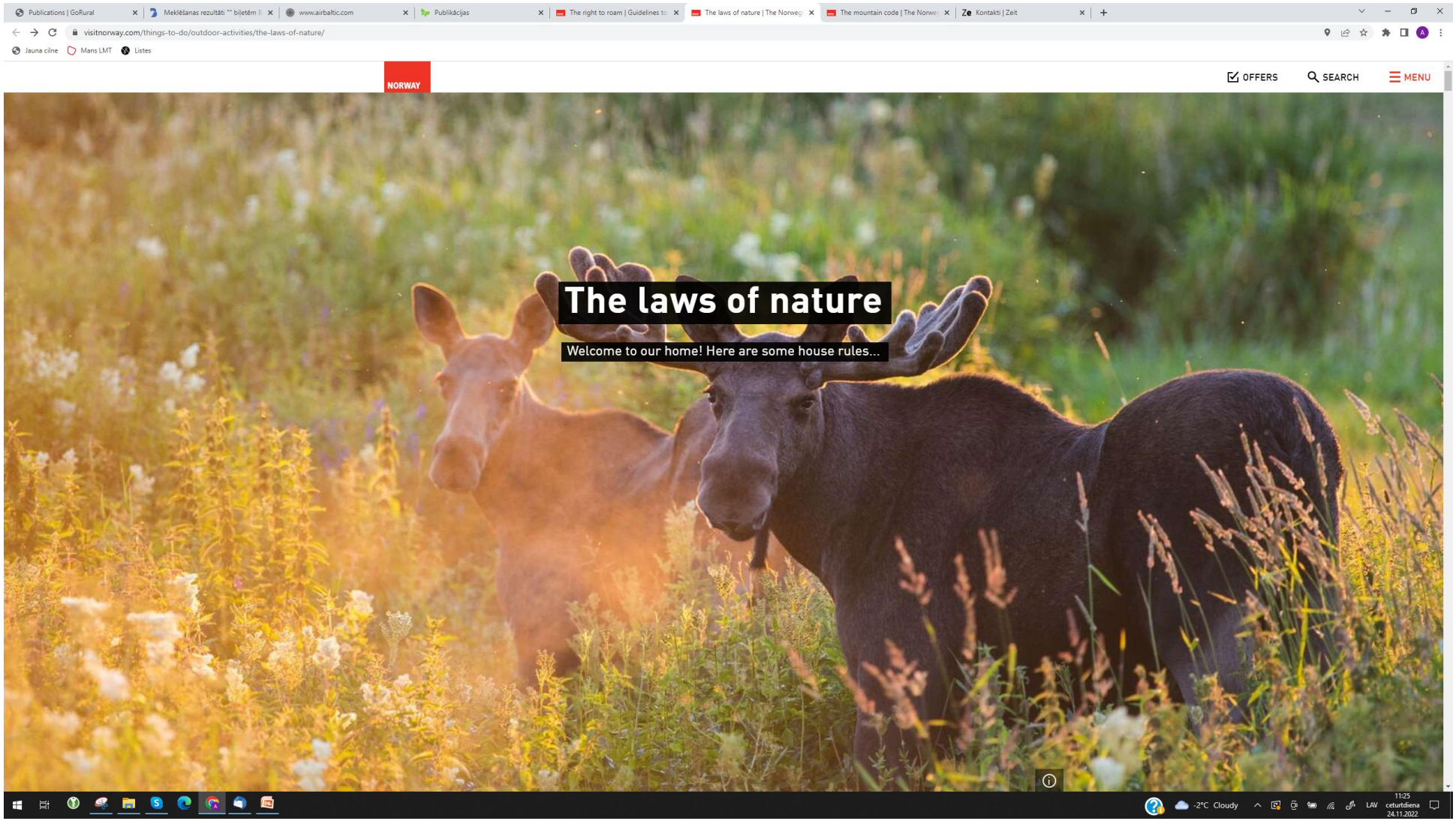
•DAP – sadarbības mērķis ir noteikumu atbilstība un saskaņošana ar spēkā esošo dabas aizsardzības politiku un praksi.

•LIAA – sadarbība, lai veicinātu ilgtspējīgu praksi dabas un rekreācijas tūrismā, bioloģiskās daudzveidības saudzēšanu, un lai novērstu tūrisma negatīvo ietekmi.

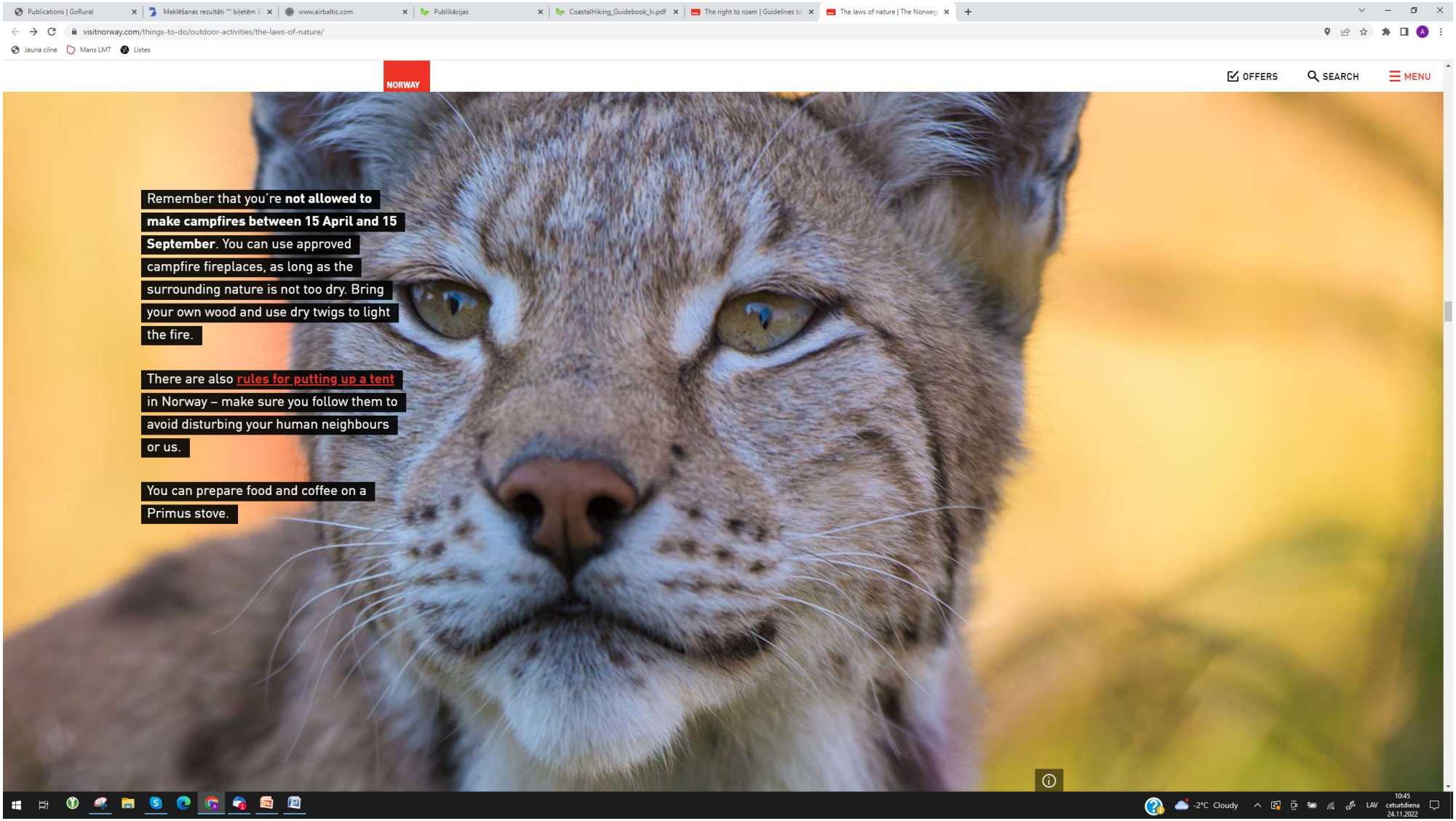
Citi: Pašvaldību savienība, Piekrastes pašvaldību savienība, dabas aizsardzības un tūrisma NVO, LVM, u.c.

Norvēģijas komunikācijas piemērs dabas pieejamībai

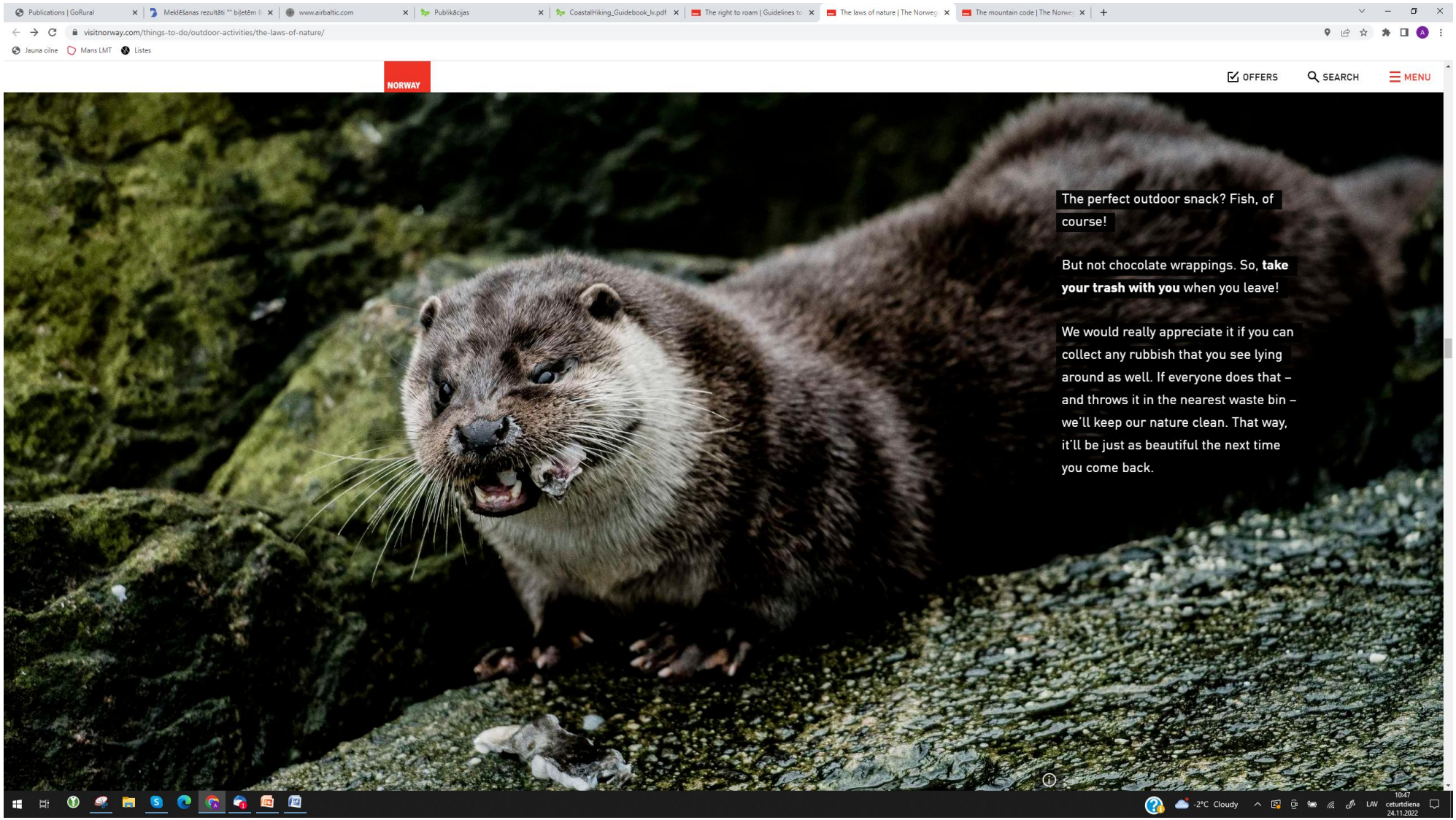
Visit Norway: https://www.visitnorway.com/things-to-do/outdoor-activities/the-laws-of-nature/

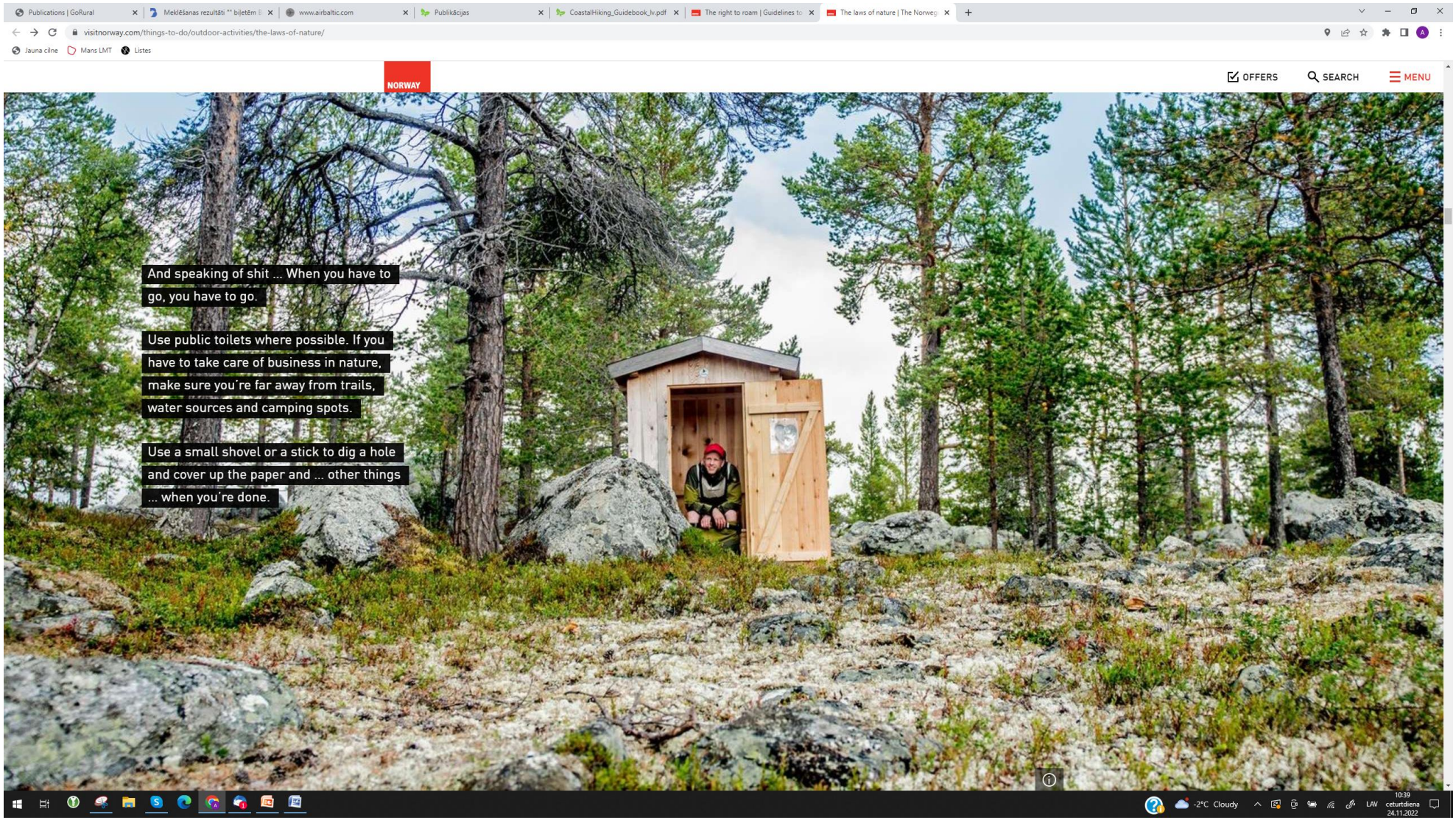
Teltis un ugunskuri

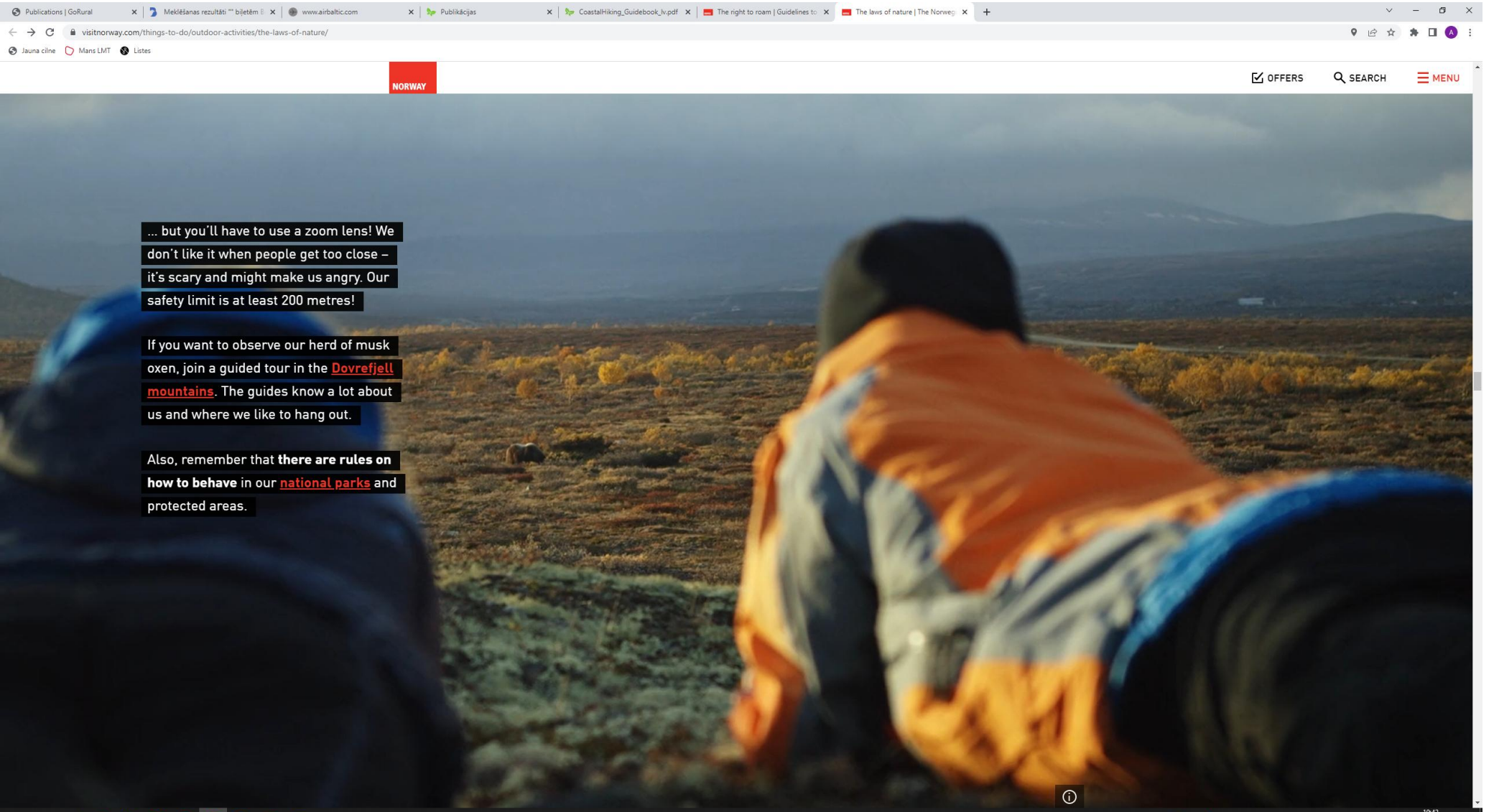
Atkritumi

visitnorway.com/things-to-do/outdoor-activities/the-laws-of-nature/
NORWAY
OFFERS
SEARCH
MENU
The perfect outdoor snack? Fish, of course!
But not chocolate wrappings. So, **take your trash with you** when you leave!
We would really appreciate it if you can collect any rubbish that you see lying around as well. If everyone does that – and throws it in the nearest waste bin – we'll keep our nature clean. That way, it'll be just as beautiful the next time you come back.

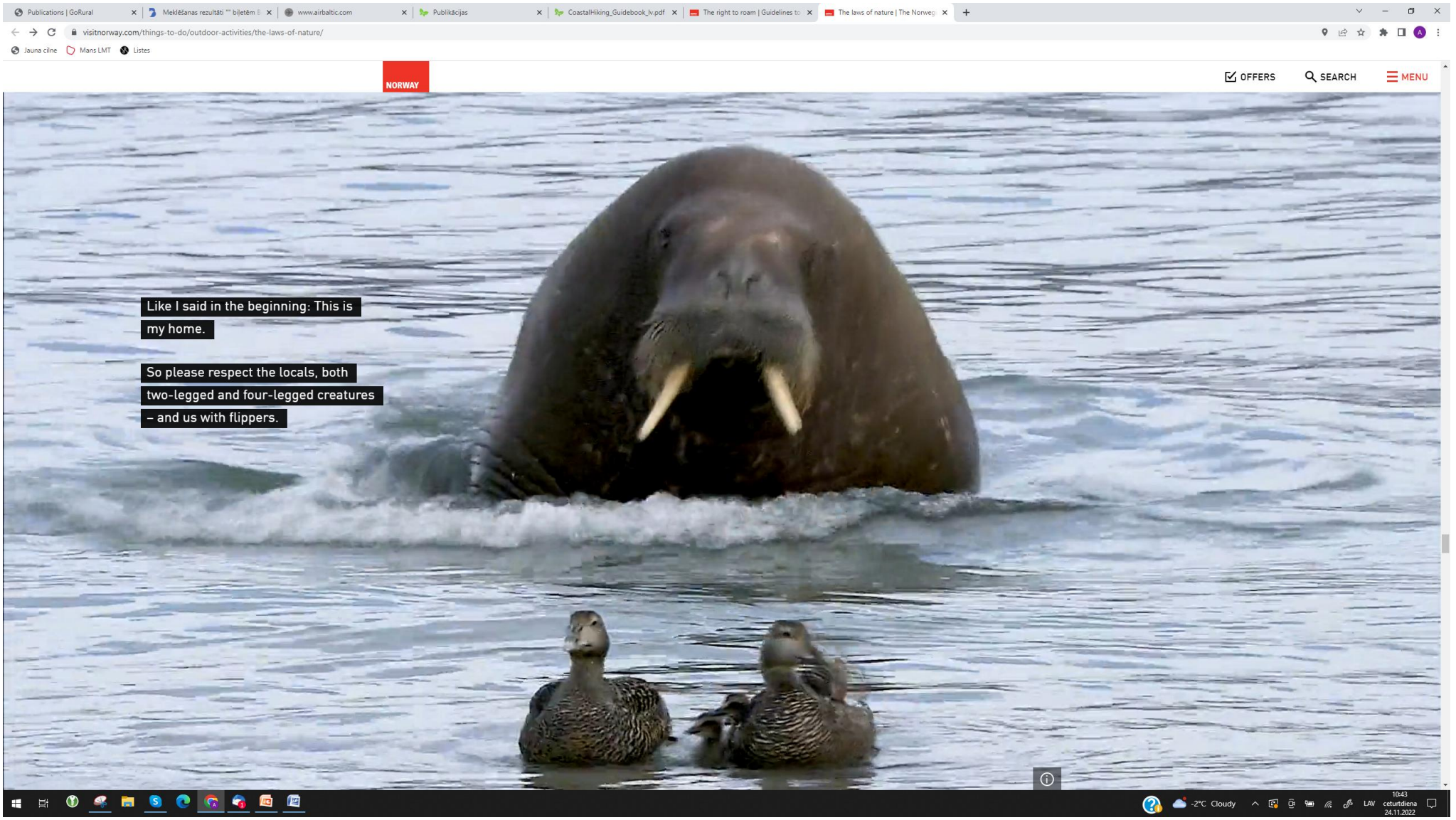
Tualetes

visitnorway.com/things-to-do/outdoor-activities/the-laws-of-nature/
NORWAY
OFFERS
SEARCH
MENU
And speaking of shit ... When you have to go, you have to go.
Use public toilets where possible. If you have to take care of business in nature, make sure you're far away from trails, water sources and camping spots.
Use a small shovel or a stick to dig a hole and cover up the paper and ... other things ... when you're done.

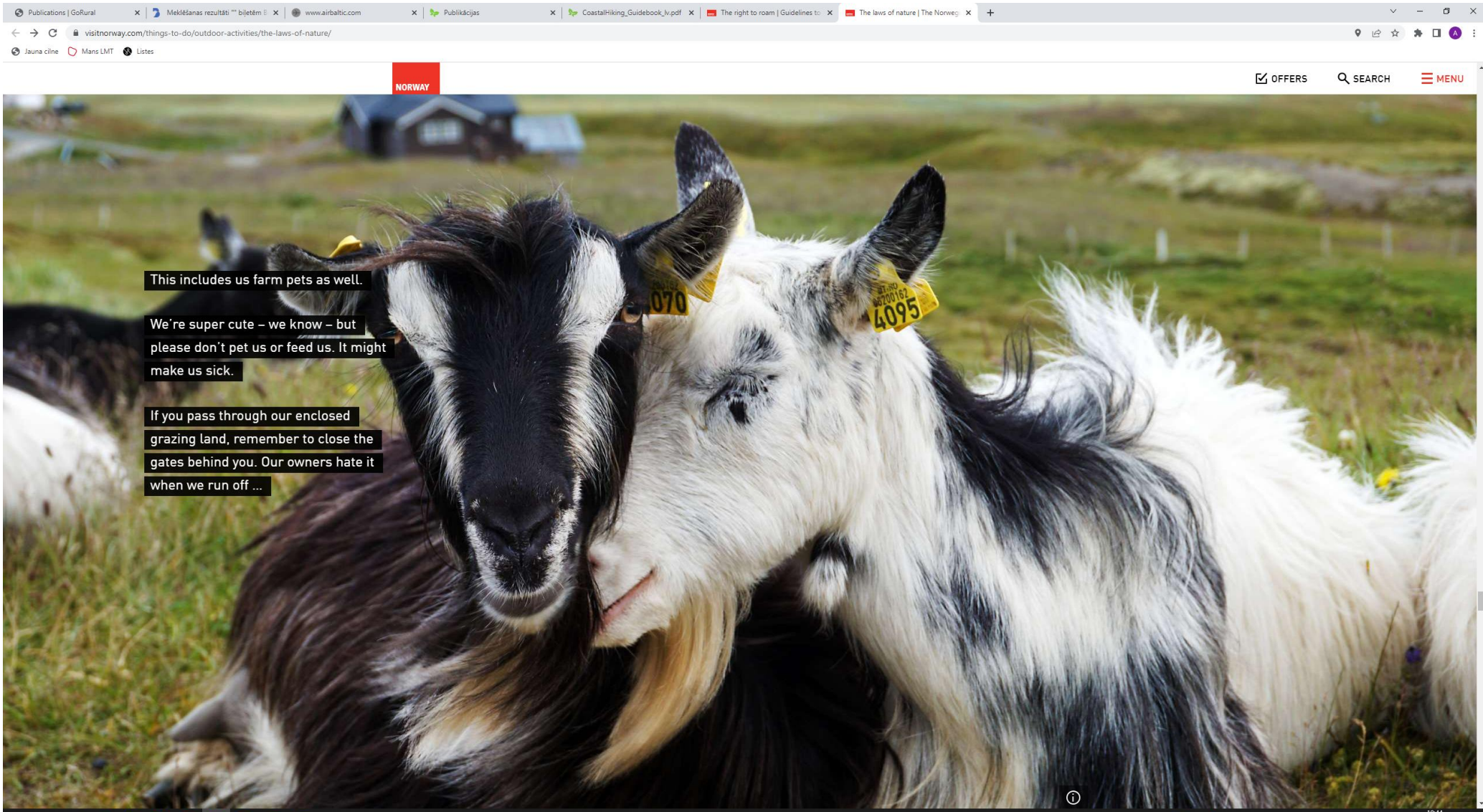
Dabas vērošana

Respektēt vietējos

Dzīvnieki ganībās

Paldies!

Lauku ceļotājs

Celotajs.lv

Facebook: Lauku Celotajs twitter.com/Laukucelotajs